

**PÁPA VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK
EGYESÍTETT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYE**

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselőtestület 2024. április 25-i ülésére

Tárgy: Beszámoló az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról

Előadó: Szalainé Tihanyi Andrea intézményvezető

Bevezetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) **10. melléklete** alapján a települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

- 1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.**
- 2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:**
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
- 3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:**
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
- 4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.**
- 5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).**
- 6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.**
- 7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).**

Talán
2024. 04. 18.

Dr. Bl

2024 APR 18.

Sokkány
Jano

h

h

1. A település és a járás demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Pápa városban 2023. december 31. napján a lakónépesség **28 299 fő**, ebből a **0-18 éves korú lakosok száma 5 177 fő** (férfi: 2653 fő, nő: 2524 fő). 2023. évben a születések száma **401 fő**. A **pápai járás** lakossága 2023. december 31. napján **54 346 fő**, ebből 0-18 éves korú **10 032 fő** (férfi: 5149 fő, nő: 4883 fő).

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. meghatározza a gyermekek védelmének rendszerét. A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Az ellátás célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, - egyéb feltételek fennállása esetén - szünidei gyermekétkeztetésre, pénzbeli támogatásra, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve nagykorú jogosult, a lakcím szerint illetékes települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál kérheti. A gyámhatóság (jegyző) a feltételek fennállása esetén 1 év időtartamra állapítja meg a jogosultságot.

A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az 1 főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének

- a) **180 %-át (51 300 forint)** az egyedülálló szülő, vagy más törvényes képviselő, a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermek, valamint a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató 23. életévét be nem töltött, illetve a felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló 25. életévét be nem töltött fiatal felnőtt esetében, illetve
- b) **165 %-át (47 025 forint)** az a) pontban felsoroltak alá nem tartozó esetekben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során, a vagyon egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban nem haladja meg külön-külön számítva a szociális vetítési alap összegének húszszorosát (570 000 forint), együtt számítva a szociális vetítési alap összegének hetvenszeresét (1 995 000 forint).

2023. december 31-én a jogosultak száma 271 fő volt, amely 124 családot érintett. Természetbeni támogatásban 2023 augusztusában 348 fő (ebből 63 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű), míg 2023 novemberében 272 fő (ebből 61 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű) részesült.

A pénzbeli támogatás esetenkénti összege **6 000 forint/fő, hátrányos, valamint halmozottan hátrányos helyzetű gyermek esetében 6 500 forint/fő**. Elutasított kérelem nem volt. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek 28 %-a a 0-5, 56 %-a a 6-13, 15 %-a a 14-17, 1 %-a a 18-25 éves korosztályhoz tartozik.

2.2. Rendkívüli települési támogatás

Pápa Város Önkormányzata Képviselőtestületének a pénzbeli és természetben nyújtott szociális, valamint a gyermekek és a fiatal felnőttek rászorultságára tekintettel nyújtható ellátásokról és az ezzel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 4/2020. (II.14.) számú önkormányzati rendelete alapján (továbbiakban: önkormányzati rendelet) a polgármester rendkívüli települési támogatást biztosított azon gyermekek, családok részére, akik létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, időszakosan, vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdenek. Az önkormányzati rendelet az 1 főre jutó jövedelmi értékhatárt a gyermeket egyedül nevelő szülő vagy törvényes képviselő esetén 71 250 forintban, míg család esetében 66 975 forintban határozta meg.

2023. évben 17 (gyermeket nevelő) család 33 esetben, és 31 (gyermeket nem nevelő) család 56 esetben részesült támogatásban. Magasabb összegű rendkívüli települési támogatásban 2 család részesült.

A támogatásra felhasznált összeg összesen **1 478 000** forint volt.

2.3. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások

2.3.1. Települési gyermekétkeztetési kedvezmény

Az önkormányzat rendelete alapján **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesülő, középfokú oktatási intézmény nappali rendszerű oktatásban résztvevő gyermek esetén az étkeztetésért fizetendő térítési díj 50 %-át az önkormányzat átvállalja.

2023/2024-es tanévben 4 tanuló részesült 50%-os gyermekétkeztetési kedvezményben.

2.3.2. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja.

2023. évben hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermek részére nem kérelmeztek ingyenes szünidei étkezést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Gyvt. alapján a személyes gondoskodást nyújtó alapellátásoknak hozzá kell járulniuk a gyermek testi-, értelmi-, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

3.1. Családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás

A járasszékhely település - lakosságszámtól függetlenül - köteles család- és gyermekjóléti központot működtetni. A járasszékhely településen működő központ ellátási területe a járás lakosságára terjed ki. Család- és gyermekjóléti központnak az a járasszékhely településen működő család- és gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

2016. január 1-től - a törvény által előírt szervezeti változást követően - az Egyesített Szociális Intézmény intézményegységét **két szakmai egység** alkotja: a **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**, valamint a **Család- és Gyermekjóléti Központ**.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a Gyvt. 39. §-a szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 64. § (4) bekezdése szerinti feladatait.

A gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

Tevékenységi körében a Gyvt. 39. §-ban és az Szt. 64. § (4) bekezdésében foglaltakon túl

- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét,
- meghallgatja a gyermek panaszát, és annak orvoslása érdekében megteszi a szükséges intézkedést,
- az ellátási területén közreműködik a kormányrendeletben meghatározott európai uniós forrásból megvalósuló program keretében természetben biztosítható eseti vagy rendszeres juttatás célzott és ellenőrzött elosztásában,
- szervezi a - legalább három helyettes szülőt foglalkoztató - helyettes szülői hálózatot, illetve működtetheti azt, vagy önálló helyettes szülőket foglalkoztathat,
- segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását,
- felkérésre környezettanulmányt készít,
- kezdeményezi a települési önkormányzatnál új ellátások bevezetését,
- biztosítja a gyermekjogi képviselő munkavégzéséhez szükséges helyiségeket,
- részt vesz a külön jogszabályban meghatározott Kábítószerügyi Egyeztető Fórum munkájában,
- nyilvántartást vezet a helyettes szülői férőhelyekről.

A **gyermekjóléti központ** a gyermekjóléti szolgálatnak a Gyvt. 39. §, a 40. § (2) bekezdése és az Szt. 64. § (4) bekezdése szerinti általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében

- utcai és - ha a helyi viszonyok azt indokolják - lakótelepi szociális munkát,
- kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást,
- ha a helyi viszonyok azt indokolják - kórházi szociális munkát,
- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot,
- jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást,
- családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát,
- óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet biztosít.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében

- kezdeményezi a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét,
- javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek

tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,

- együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozást végez - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve,
- védelembe vett gyermek esetében elkészíti a gondozási-nevelési tervet, szociális segítőmunkát koordinál és végez, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet készít,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára;
- elkészíti a szociális diagnózist az Szt. 64/A. §-a szerint.

A szolgálatnál és a központnál foglalkoztatott dolgozók képzése - 2 fő családsegítő kivételével - megfelel a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendeletben, és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben (a továbbiakban: NM rendelet) foglaltaknak.

2023. évben 2 fő kérte a közalkalmazotti jogviszonyának megszüntetését.

A szolgáltatás határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik. A feladatokat az intézményegység-vezetője, a szolgálat esetében 9 családsegítő és 1 szociális asszisztens, a központban pedig 11 esetmenedzser, 6 óvodai és iskolai szociális segítő, 2 szociális asszisztens, 1 fizikai kisegítő látja el. 2023. december 31-én 6 álláshely volt betöltetlen.

3.1.1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőinek feladata

- **Pápa város területén** a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése,
- a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal összehangolva szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatok ellátása.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, nehézségeik megoldására. A segítő szolgáltatás keretében a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, a juttatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés, krízishelyzet kezelés és lehetőség szerint az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a meglévő életvezetési képesség megőrzése jelenti a családgondozást.

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Az ügyfelek gyakran kérnek eseti segítségnyújtást, amelynek okai:

- anyagi jellegű nehézségek,
- adósság- és hátralékkezelés,
- foglalkoztatással kapcsolatos problémák,
- információkérés,
- ügyintézésben való segítség,
- lakhatási problémában való megoldás keresése,
- mentális zavarok.

A gyermekek veszélyeztetettségének okai

Az igénybe vevők körében leggyakrabban előforduló nehézségek, problémák:

Életviteli probléma	85 esetben
Gyermeknevelési probléma	50 esetben
Családi-kapcsolati konfliktus	39 esetben
Magatartászavar, teljesítményzavar	29 esetben
Anyagi, megélhetési nehézség	25 esetben
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	17 esetben
Családon belüli bántalmazás	17 esetben
Elhanyagolás	15 esetben
Szenvedélybetegség	12 esetben
Lelki-mentális, pszichiátriai betegség	10 esetben
Fogyatékoság, retardáció	8 esetben
Egyéb	2 esetben
Egészségügyi probléma	1 esetben

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének adatai 2023. évben	
Információnyújtás	3396 alkalom
Segítő beszélgetés	2413 alkalom
Tanácsadás	2116 alkalom
Adománykövetítés	2354 alkalom
Segítségnyújtás ügyintézéshez	1577 alkalom
Családlátogatás	1859 alkalom
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	438 fő
Kríziskezelés	512 alkalom
Részvétel esetkonferencián	71 alkalom
Környezettanulmány készítése	92 alkalom
Családok száma	289

Adománykövetítés és családsegítés

2022. évben az adománykövetítés vonatkozásában mindenképpen az orosz-ukrán háború és ennek okán a városba érkező menekültek megsegítése volt a legnagyobb feladat, mely segélyezési forma a 2023. évben szinte teljesen megszűnt. Jellemzően csak alkalmanként kapott a Szolgálat ukrán menekültek segítségnyújtásában megkeresést, inkább csecsemők, kisgyermekek gondozásához szükséges tárgyi feltételek átadásában működött közre.

2020 márciusától az **Élelmiszerbank Egyesület** és a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet szervezésében 5 városi intézmény és egyház kap heti rendszerességgel a pápai Tesco, Aldi és Penny áruházakban előző nap megmaradt árukészletből péksüteményt, zöldséget és gyümölcsöt. A résztvevők a látókörükben élő személyeknek még aznap kiosztják a csomagokat a rászorultság vizsgálatának mellőzésével.

A gyermekjóléti szolgálat látókörében élő családok és egyedülálló idős személyek megsegítésén kívül a hajléktalan szállóra, a Rigó lakótelepre juttattnak el a kollégák csomagokat.

A Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi Érdekképviselői Egyesületének tagjai, a szétesztható mennyiségtől függően havi 1-2 alkalommal, 16 csomagot visznek el személyesen, a látókörükben lévő rászoruló nyugdíjasoknak.

Havi rendszerességgel 100-110 család részesül élelmiszer csomagban, melynek értéke éves szinten 147.000 forint/család.

Az **Ordo Militaris Teutonicus** képviselői 2023. évben 2 alkalommal szállítottak nagyobb mennyiségű adományt: **júniusban** 15.804.924 forint értékben, **novemberben** pedig 21.750.432 forint értékben. A kiosztás komoly logisztikai és szervezési munka elé állította a családsegítő szolgálat munkatársait, mivel a termékek túlnyomó része közeli lejáratú volt, illetve figyelembe kell venni az osztáson megjelenő ügyfelek létszámát, és ezeknek a fontos paramétereknek a kalkulálásával kell összeállítani a lehető legoptimálisabb csomagokat, pontosabban a csomagban szereplő termékek palettáját.

A **2023** januári osztáson /2022.12.17-én érkezett szállítmány/ **248 család**, a 2023. júliusi osztáson **179 család** vett részt. A 2023 novemberében érkezett bébiétel 2024 januárjában került a családokhoz, az osztás után megmaradt termékeket az önkormányzati fenntartású bölcsődékben, óvodákban osztották ki, valamint a Szent Anna Római Katolikus Óvoda is kapott belőle. A kiemelt adományban részesülő vidéki önkormányzatok Pápateszér, Ganna, Pápakovácsi, Nyárád, mivel ezek a települések a Teuton Lovagrend tagjai. Az adományok kiosztása után megmaradt mennyiség a Települési Önkormányzatok Országos Szövetségén keresztül kiépített kapcsolatrendszer által jutott nehezebb anyagi helyzettel rendelkező önkormányzatokhoz.

2023 decemberében a **Baptista Szeretetszolgálat** akciójában - melynek egyik hivatalos gyűjtőpontja volt a gyermekjóléti központ - **150 db cipősdoboz** adományt kaptak a gyermekek a családsegítők közreműködésével. Hagyományteremtő szándékkal a Pápai Polgárok megközelítőleg **200 db ajándékdobozt** gyűjtöttek össze és adtak át a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársainak, akik ezeket még a karácsonyi ünnepek előtt eljuttatták elsősorban pápai illetékességű kisgyermeket nevelő családokhoz.

A **Stratégiai Légiszállítási Képesség Norvég kontingens** 2022 decemberében felajánlott TESCO-s utalványok kiosztása a 2023-as évben is folytatódott, 150.000 forint értékben kaptak a családok tartós élelmiszervásárlásra fordítható pénzeszeget utalvány formájában.

A **Református Szeretetszolgálat** **164.223 forint** értékben adományozott édességet, kekszet, babavizet, valamint ételszószoikat.

Az Ifjú Gazdák Veszprém Megyei Gazdaköre 2023. december hónapban 400.000 forinttal megegyező értékben tartós élelmiszert, valamint étkezési burgonyát adott át a Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye részére, melyből a Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása, valamint a Pápai Nyugdíjasok Érdekvédelmi és Érdekképviselői Egyesülete is kapott.

A Teuton Lovagrend 2023. őszi szállítmányával érkezett 50db Puma cipő 600.000 forint értékben, valamint gyermekek részére összeállított 300 db higiéniai-kozmetikai csomag, új sportruha, farmer, póló, játék és fejlesztő játékok, valamint kettő darab felnőtt kerékpár, amelyeket 2023 decemberében ünnepélyes keretek között, egy karácsonyi ünnepség során adtak át a kollégák a nehéz helyzetben élő családok gyermekeinek.

A Pápai Motoros Mikulások 2023 decemberében megkeresték a gyermekjóléti szolgálatot, ajánlást kérve 25 rászoruló család elérhetősége miatt, akikhez egy városi akció keretében személyesen vitték el a saját maguk által összekészített csomagokat.

A Pápai Médiacentrum felajánlásának köszönhetően 5 hátrányos helyzetű család kapott fenyőfát, szaloncukrot, társasjátékot, valamint tartós élelmiszer-csomagot.

A Cserhaj Szolgáltatóház ünnepi készülődését segítette a **Bakonyerdő Zrt.** által felajánlott **fenyőfa**, amit az ott élők közösen díszítettek fel.

A Magyar Honvédség 47. Bázisrepülőtér szintén saját erőforrásból gyűjtést szervezett, aminek eredményeképpen **50 db ajándékdoboz** kiosztásában kérték a szolgálat közreműködését.

Ezenkívül Pápa városában több vállalkozó **/Renault Császár, N- TOURS utazási iroda/** ajánlott fel **cipősdobozokat,** illetve **fenyőfákat** rászoruló családok részére.

Lakossági felajánlások heti- napi szinten érkeznek. A munkatársak bútorokat, egészségügyi segédeszközöket, háztartási textíliát, felnőtt- és gyermekruhákat, könyveket juttatnak el az igénylőkhöz.

Az elmúlt évben **ruhaadományban 202 fő** részesült.

A családsegítő szolgáltatás célja, hogy a segítségre szoruló ügyfelek önmaguk legyenek képesek életük továbbvitelére, nehézségeik megoldására. A segítő szolgáltatás keretében a szociális és mentálhigiénés problémák kezelése, a juttatásokhoz, ellátásokhoz való hozzáférés segítése, krízishelyzet kezelés és lehetőség szerint az ilyen helyzetekhez vezető okok megelőzése, a meglévő életvezetési képesség megőrzése a családgondozás feladata.

2023. évben **krízis ellátásban** (élelmiszer, utazás, gyógyszer, tűzifa) **20 fő** részesült az alábbiak szerint:

- utaztatás: 8 fő (32.170 forint értékben)
- gyógyszer kiváltás: 7 fő (15.189 forint értékben)
- tűzifa biztosítás: 5 fő (25.000 forint értékben)

2023. évben az **RSZTOP-1.1.1-16-2016-00002** azonosító számú „Szegény gyermekes családok és rendkívül alacsony jövedelmű személyek számára természetbeni juttatás biztosítása” tárgyú projekt 2023 februárjától megszűnt, a családsegítők **januárban 26 kliens** részére juttatták el személyesen az élelmiszer csomag átvételének idejéről szóló értesítést, majd segítséget nyújtottak a csomagok átvételének, kiosztásának lebonyolításában.

Az **RSZTOP-2.1.1-16-2017-00001** azonosító számú „*Alapvető fogyasztási cikkek biztosítása szegény gyermekes családok számára*” elnevezésű projekt keretében az év során **95 fő 1 alkalommal** vehetett át csomagot a családsegítők közreműködésével.

Csillagpont és Csillagház – Cserhaj Szolgáltatóház

A TÁMOP–5.3.6-11/1-2012-0058. számú „Komplex humán szolgáltatások fejlesztése Pápa város szegregátumi településrészén” című pályázati program lezárását követően a fenntartási időszakban a Rigó lakótelepen kialakított **Csillagpont és Csillagház–Cserhaj Szolgáltatóház** működtetése 2016 januárjától a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata, melyet 1 fő családsegítő heti 20 órában lát el.

A Csillagház működésének céljai közt hangsúlyos szerepet kap a társadalmi konvenciókhoz való igazodás, a szocializációs hátrányok csökkentése, a helyes értékrend, viselkedési szabályok elsajátítása, a társadalmi integráció segítése.

A fenti célokra tekintettel a szolgáltatóház családsegítője 2023-ban több programot is szervezett önkéntes segítő részvételével. A szolgáltatóház nyitvatartási ideje igazodik az önkormányzat ügyfélfogadásához, valamint az ott dolgozó családsegítő alkalmanként, főleg szabadidős programok alkalmával figyelembe veszi a telepen élő gyermekek egyéni időbeosztását is. Ennek megfelelően elsősorban a naptári év tematikus ünnepi időszakaiban kisebb-nagyobb rendezvényeket, foglalkozásokat, valamint igény szerint korrepetálást tart azoknak a gyerekeknek, akiknek ez a fajta segítség elengedhetetlen az iskolai előmenetelükhöz. A szolgáltatóház részletes munkáját havonta beszámoló formájában dokumentálják a szakmai munka elsősorban a családsegítés módszertanába illeszthető be.

Szabadidős programok

A Gyvt. előírja a gyermekjóléti szolgálatok számára **szabadidős programok** szervezését, valamint preventív jelleggel a nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadást, hogy ezzel is enyhítse a családban jelentkező hiányosságokat, szocializációs hátrányt, nevelési problémákat.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2023. évben az Erzsébet-Táborok E-tábor Plusz felületén sikeresen pályázott 19 fővel 2023.07.16. naptól 2023.07.21. napig terjedő időszakra Nyári Élménytáborra. A tábor előkészületében és lebonyolításában 2 fő családsegítő munkatárs vett részt, és olyan gyermekek kaptak lehetőséget, akik hátrányos, vagy halmozottan hátrányos családi helyzetük, vagy iskolai magatartási problémáik miatt iskolai kereteken belül nem jutottak volna el olyan balatoni táborba, ami egész napos ellátást, felügyeletet, szállást, és nem utolsósorban szabadidős programokat és tevékenységeket biztosított számukra. A gyermekek szállításáról az Egyesített Szociális Intézmény és Pápa Város Önkormányzata gondoskodott.

Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A városban a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (továbbiakban: KEF) 2001 októberében alakult. 2022 szeptemberében a képviselőtestület elfogadta Pápa Város Drogellenes Stratégiája című dokumentumot 2022-2027 évre. Jelenleg 18 szervezet képviselteti magát a fórum munkájában, melyet a gyermekjóléti központ koordinál, tekintettel arra, hogy tevékenysége, prevenció munkája nagymértékben összefonódik a helyi fórum célkitűzéseivel.

A KEF jelenlegi szakmai összetételét tekintve elmondható, hogy minden olyan intézmény, szolgáltató, civil szervezet képviselteti magát, mely érintett a kábítószer-fogyasztás csökkentésében. Ezzel kialakult annak a lehetősége, hogy az egyes területeken észlelt problémák megoldásában az érdekeltek közvetlenül információkat cseréljenek, a rászorulót a hatékony ellátási formák felé irányítsák.

2023. évben a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum négy alkalommal ült össze, melyen a különböző tagok/szervezetek együttműködési lehetőségeiről voltak egyeztetések. Az elmúlt évben a Kábítószer-ellenes világnap alkalmából, a NEJ keretein belül vehettek részt a középiskolás fiatalok a „Ne szerezz, kérdezz” elnevezésű városi vetélkedőn, mely lebonyolításában a KEF tagok tevékenyen közreműködtek.

3.1.2 Család- és Gyermekjóléti Központ

A **Család- és Gyermekjóléti Központ** hatósági ügyekben eljáró **esetmenedzsereinek** feladata a szolgálat általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló, egyéni és csoportos speciális szolgáltatások, programok nyújtása, valamint a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenység.

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma Pápa városában:

(Egy kiskorú több hatósági intézkedéssel is érintett lehet.)

Védelembe vétel	223 fő
Nevelésbe vétel	86 fő
Családba fogadás	33 fő
Iskoláztatási támogatás szüneteltetése	10 fő
Ideiglenes hatályú elhelyezés	1 fő
Utógondozás	4 fő
Megelőző pártfogás	5 fő
Érintett családok száma:	156

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység során nyújtott szolgáltatást igénybe vevők:	
Egyéni formában biztosított tevékenység	1804 alkalom
Csoportos formában biztosított tevékenység	550 alkalom
Közösségi formában biztosított tevékenység	237 alkalom
Delegálás egyéb szakemberhez	79 alkalom
Pedagógus felhívása jelzési kötelezettség megtételére	12 alkalom
Szülőket támogató csoport	6 alkalom
Esetkonferencián való részvétel	6 alkalom
Jelzés küldése családsegítő és gyermekjóléti szolgálatához	5 alkalom

A Család- és Gyermekjóléti Központ által nyújtott **speciális szolgáltatások a pápai járás területén:**

- **Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység** célja a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtani a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak, az intézményben megjelenő egyéb szakembernek. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, jelzőrendszeri tagként működik, valamint gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

2022 októberében adták ki „Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység módszertani útmutatója” című szakmai ajánlást, mely egységesíti a szakmai szabályok és a szolgáltatás irányelveit.

Pápa város jegyzője a gyermekfelügyelet és étkezés megszervezésére, valamint a teljes körű lebonyolítására Pápa Város Önkormányzatának Egyesített Szociális Intézménye Család-és Gyermekjóléti Központját jelölte ki.

A **2022/2023-as tanévben**, a nyári szünet idején, a Gyvt. 41. § (1) bekezdése alapján Pápa város vonatkozásában, munkanapokon az általános iskolás korú gyermekek napközbeni felügyeletét az óvodai és iskolai szociális segítők látták el.

A felügyeletet igénybe vevő kiskorúak száma 41 fő volt, 6 általános iskolából. Az iskolai közösségi szolgálatát 11 fő pápai középiskolás tanuló teljesítette a gyermekfelügyelet biztosítása során.

Az óvodai és iskolai szociális segítők a nyáron 3 napos napközis tábort valósítottak meg, amelyen 15 gyermek vett részt.

Az óvodai és iskolai segítség Mangó Klubot is működtet 20 fő gyermek számára, a beszámolóval érintett időszakban 9 alkalommal szerveztek programokat a tagok számára.

- A **gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat** célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.
- A **kapcsolattartási ügyelet** biztosítja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő vagy más kapcsolattartásra jogosult személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges helyszínt, a központ nyitvatartási idején túl is.
- Az **utcai szociális munka** feladata a szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a beilleszkedését, szabadidejének hasznos eltöltését segítő programok szervezése.
- A **kórházi szociális munka** feladata a válsághelyzetben lévő anya és gyermekének segítése, bántalmazás esetén az előírt intézkedések megtétele, valamint együttműködés a kórház pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályával. A Gróf Esterházy Kórház és Rendelőintézet Szakrendelő és a Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodás alapján látja el ezt a feladatot.
- A **jogi tájékoztatás nyújtását** - az igényekhez igazodva - 1 fő jogász biztosítja.
- **Pszichológiai tanácsadást** két pszichológus nyújt. A szolgáltatás iránti igény folyamatosan nő. A szolgáltatás bővítése a szakemberhiány miatt problémát jelent.
- A **tanácsadás főbb területei:** a magatartás és beilleszkedési zavarok, konfliktuskezelés, pszichés terhelések oldása, motiválás, depresszív tünetenyhítés, szenvedélybetegségek, anyagi problémák, kilátástalanság, párkapcsolati krízisek kezelése, megelőzése stb.
- A **családterápiát, családkonzultációt** pszichológusaink látják el.
- A **mediáció** lehetősége is biztosított az igénybe vevők részére. A módszer még mindig szinte ismeretlen, ezért kollégáink minden esetben tájékoztatást nyújtanak az érintettek részére, felajánlva az igénybevétel lehetőségét.
- A **fogyatékosügyei tanácsadói** munkakör keretében a 2023-as évtől gyermekjóléti központ elősegíti a fogyatékossgal élő emberek és családtagjaik információkhoz, szolgáltatásokhoz való akadálymentes hozzáférését, valamint az egyenlő esélyű hozzáférés megvalósulását.

Speciális szolgáltatások keretein belül végzett tevékenységek száma:	
Óvodai és iskolai szociális tevékenység	2694 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	678 alkalom
Jogi segítségnyújtás	56 alkalom
Kapcsolattartási ügyelet	70 alkalom
Mediáció	1 alkalom
Készenléti szolgálat	2 hívás

A Család- és Gyermekjóléti Központ tevékenységének adatai 2023. évben a pápai járás területén:	
Szociális segítő tevékenység	3789 alkalom
Családlátogatás	2129 alkalom
Részvétel tárgyaláson	415 alkalom
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	211 alkalom
Részvétel esetkonferencián	79 alkalom
Környezettanulmány készítése	231 alkalom

Szupervízió

Az NM rendelet 7. § e) pontja szerint a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást végzők számára szupervíziót kell biztosítani. 2023-ban az intézmény pályázatok keretében biztosította dolgozói részére a szupervízió lehetőségét.

Veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer

A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64. § (2) bekezdése szerinti, a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, a személy krízishelyzetét észlelő jelzőrendszer működtetése körében a család és gyermekjóléti szolgálat

- figyelemmel kíséri a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi, vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét, a jelzésre köteles szerveket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatja a jelzőrendszerben résztvevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadja a beérkezett jelzéseket, felkeresi az érintett személyt, illetve családot és a szolgáltatásairól tájékoztatást ad,
- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tesz a veszélyeztetettség kialakulásának, megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- a beérkezett jelzésekről heti rendszerességgel jelentést készít a központ számára,
- éves szakmai tanácskozást tart és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- a jelzőrendszer tagjainak képviselői között előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez,
- minden év március 31-ig éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít,
- minden év február 28-ig szakmai tanácskozást szervez.

A Gyvt. 17. § és a Szt. 64. § (2) bekezdése alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer megszervezése, működtetése, koordinálása - **települési szinten** - a család- és gyermekjóléti szolgálat feladata.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a jelzőrendszer **járási szintű koordinálása** körében

- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, valamint a jelzőrendszeri intézkedési tervek készítéséhez és összehangolásához,

- a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat megkeresésére segítséget nyújt, szükség esetén intézkedik,
- kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A járási jelzőrendszeri tanácsadó a szolgálatok által a beérkező jelzésekről készített heti jelentéseket folyamatosan gyűjti, összesíti, elemzi. Amennyiben úgy tapasztalja, hogy a jelzésre nem megfelelő intézkedés történt, azonnal szakmai támogatást nyújt a szolgálat számára.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család- és Gyermekjóléti Központ szorosan együttműködik, ami a jelzőrendszer kiépítése és működtetése, a beérkezett jelzések kezelése, az esetkonferenciák, esetmegbeszélések, szakmaközi megbeszélések, éves szakmai tanácskozás megszervezése és lebonyolítása során valósul meg.

2017. január 1-jétől a Gyvt. 17. § (6)-(7) bekezdése szerint a fővárosi, vármegyei kormányhivatal szakmai támogatást nyújt a család- és gyermekjóléti központok járási jelzőrendszeri tanácsadóinak, valamint évente egyszer összehívja őket és közösen értékelik a vármegye gyermekvédelmi jelzőrendszerének működését.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer pápai járási szintű működésével kapcsolatban a Család- és Gyermekjóléti Központ 2024. februárjában küldte meg beszámolóját a Veszprém Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztályának.

Az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv gondoskodik, a jelzőrendszer hatékony működését és fejlesztését szolgáló képzések szervezéséről, módszertan kidolgozásáról, és 24 órás, ingyenesen hívható telefonos szolgáltatás működtetéséről.

Összefoglaló a jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásai nyomán

A gyermekjóléti szolgálat átfogóan értékeli a jelzőrendszer éves tevékenységét, valamint áttekinti a gyermekjóléti alapellátás valamennyi formáját. Pápa város tekintetében **40** jelzőrendszeri tagot kért fel a szolgálat adatszolgáltatásra, előre kidolgozott, egységes szempontsor alapján készített kérdőív formájában.

A 40 kiküldött kérdőívből 37 érkezett vissza.

A gyermekek **óvodai** ellátása során a legsúlyosabb problémaként továbbra is a magatartás zavart, gyermeknevelési problémákat, valamint az intézményekből való hiányzásokat jelölték meg az óvodapedagógusok. Az elmúlt évben viszonylag magas számban, feltárt problémaként jelentkeztek az óvodás korú gyermekek különböző egészségügyi problémái.

Az **iskolákban** a 2013/14-es tanévtől nem kötelező gyermek- és ifjúságvédelmi felelős foglalkoztatása. A jelzőrendszer működésének javítása, az ifjúság védelme, a halmozódó problémák orvoslása egyre hangsúlyosabb, sürgetőbb feladat. Kevés intézmény foglalkoztat gyermekvédelmi felelőst.

2020 szeptemberétől a központ óvodai és iskolai szociális segítő csoportja megkezdte a munkát az iskolákban, óvodákban és kollégiumokban, ami láthatóan ellensúlyozza ezt a problémát. Prevenciót érintő tevékenységük hiánypótló és hosszú távon hasznos lehet.

2023-ban több alkalommal is tudomásunkra jutott osztályon belüli „bullying”, mely egy alkalommal jelzés kapcsán gyermekjóléti szolgálatunk hatáskörébe is került. Az ügyben esetkonferencia összehívására került sor a probléma tisztázása érdekében, majd az osztályközösség érzékenyítő foglalkozáson vett részt a további bántalmazások elkerülése érdekében.

Az iskolák adatszolgáltatása szerint az általános iskolákban a legtöbb feltárt probléma a magatartás és teljesítményzavar volt, míg a középfokú intézményekben ez a lelki, mentális problémákat jelentette.

A **középfokú oktatási intézmények** közül a gimnáziumokban az igazolatlanul hiányzó diákok száma alacsony, míg a két szakképző intézményben az előző évekhez hasonlóan sok az igazolatlan mulasztás. A bekért adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy legfeljebb 50 tanórát 269 fő mulasztott, 50 óra felett pedig 227 fő hiányzott. Ezen tanulók száma jóval magasabb az előző tanévben igazolatlanul mulasztott diákok számához képest is.

A motiválatlan gyermekek azon elhatározásán, hogy a tankötelezettségi korhatár betöltése után nem kívánnak iskolába járni, szinte lehetetlen változtatni. Az iskola nem képes orvosolni a szocializációs problémákat, a család sok esetben nem tudja segíteni a gyermeket a tanulásban. A tankötelezettség korhatárának 16 évre csökkentésével a gyermekek egyre kisebb számban szereznek szakmát, munka és hasznos tevékenység nélkül maradnak, növelve ezzel a devianciák előfordulásának esélyét.

A **védőnők** adatszolgáltatása szerint a városban 2023. december 31. napján **94 várandós anya állt** gondozás alatt, 2 fő volt kiskorú, akik 16 évesek voltak.

A védőnői munka során a családlátogatások alkalmával tapasztalt problémák továbbra is elsősorban a szociokulturálisan hátrányos helyzetből adódtak, illetve anyagi természetűek voltak. Sok visszajelzés számol be a lakókörnyezet és a személyi higiéné elhanyagoltságáról, az ingerszegény környezetről, a felelősségteljes családtervezés hiányáról.

A városban **12 felnőtt háziorvosi és 6 gyermekorvosi** körzet található. Munkájuk során a háziorvosok havi rendszerességgel találkoznak a betegségek hátterében az egészségügyi ismeretek hiányosságával. Gyakori problémaként jelezték a helytelen táplálkozást és egyre gyakrabban találkoznak az anyagi problémákkal, melyek főleg a gyógyszerkiváltások anyagi terheire vonatkoznak. Legnagyobb számban szakértői bizottsághoz irányították a betegeket, illetve több alkalommal kaptak beutalót egészségügyi intézménybe (jellemzően pszichiátriára). **Felnőtteket és időskorúakat érintő problémákról az elmúlt évben 6 esetben jeleztek a szolgálat felé.**

A jelzőrendszeri tagok adatszolgáltatásainak tartalmát vizsgálva megállapítható, hogy az elmúlt két évben a gyermeknevelési és életviteli problémák mellett megnövekedett az anyagi-megélhetési és a családi, kapcsolati problémák száma is. A családokban halmozottan előforduló nehézségek hátterében a már generációkon át jelen levő szocializációs hátrányok húzódnak meg.

A szolgálat a jelzőrendszer működtetésével, a gyermekek érdekeit szem előtt tartva, a tagok egymás közötti szoros együttműködésével, folyamatos információ cseréjével, a család egységének fontosságát szem előtt tartva foglalkozik a családokkal. A beavatkozás mértékének arányban kell lennie a veszélyeztettség mértékével.

Az adatokat szolgáltató tagok mindannyian megfogalmazták, hogy mennyire fontos a személyes találkozások során kialakított bizalmi kapcsolat, melyek kiépítése után lehetséges a család harmonikus működésének helyreállítása. Ugyanakkor kevés eszköz és forrás, valamint kapacitás áll rendelkezésre ahhoz, hogy a szociokulturális hátrányok leküzdését a szociális munkások megfelelő eredménnyel segíteni tudják.

A Gyvt. kötelezővé teszi az észlelő és jelzőrendszeri tagok számára veszélyeztettség esetén a gyermekjóléti szolgálat írásban történő megkeresését. A jogszabályi előírások betartásának eredményeképpen **a szolgálat**hoz Pápa viszonylatában **213, a központhoz** a járás területéről **215 jelzés és esetészlelő lap** érkezett.

A szolgálatok és a központ szakemberei azt érzékelik, hogy a családokban a problémák egyre súlyosabb mértékben, halmozottan fordulnak elő. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a rosszul funkcionáló családok száma tovább emelkedik.

A vizsgált időszakban a jelzőrendszeri tagok és a gyermekjóléti szolgálat tapasztalatai szerint a gyermekek társadalmi normákat sértő, deviáns megnyilvánulásainak főbb okai továbbra is a következők:

- a család szociokulturális háttere,
- szülők hiányos szocializációja miatt a családban kialakult problémák, (gyermeknevelési-, életviteli problémák, elhanyagolás, gyermek viselkedészavara)
- a család diszfunkcionális működése,
- társadalmi normáktól eltérő értékrend,
- a tankötelezettség korhatárának változása.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátása

A családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, étkeztetését, nevelését napközbeni ellátás keretében kell biztosítani.

Pápán az önkormányzat fenntartásában a Pápai Egyesített Bölcsődék egy székhellyel és két tagintézménnyel látja el a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását, nevelését. Ha a kisgyermek 3. életévének betöltése előtt is már bölcsődei ellátásban részesült, akkor abban a nevelési évben, amikor betölti 3. életévét augusztus 31-ig veheti igénybe a bölcsődei ellátást.

2023. évben a bölcsődei férőhelyek száma 250 volt, az ellátást 217 fő vette igénybe.

Az óvoda egész napos ellátást és felügyeletet nyújt. Az önkormányzat által fenntartott Pápai Városi Óvodák tagóvodáiban, valamint a Veszprémi Érsekség, a Pápai Református Egyházközség, valamint a Pápai Evangélikus Egyházközség óvodáiba járó gyermekek száma **2023. évben a 923 férőhelyen 892 gyermek volt, közülük 17 fő sajátos nevelési igényű.** Az óvodák férőhely kihasználtsága 96 %-os.

A 6-16 éves korosztály számára az ellátást az iskolák a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és végrehajtási rendeleteiben foglaltak alapján biztosítják.

3.3. Gyermekek átmeneti gondozása

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti gondozása az alapjául szolgáló ok fennállásáig, de legfeljebb 12 hónapig tart.

Az önkormányzat a gyermekek és családok átmeneti gondozását a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezettel, mint egyházi jogi személlyel kötött ellátási szerződés útján biztosítja, 14 férőhelyen.

2023. évben 37 család, 71 gyermek részesült átmeneti gondozásban. Az elmúlt évben a 37 család közül 16 családnak rendeződött a helyzete, megoldottá vált a lakhatása, 2 család másik átmeneti ellátást nyújtó intézménybe távozott. Az átmenetileg itt élő gyermekek vonatkozásában, ideiglenes hatályú elhelyezésről egy esetben született határozat.

Az anyaatthon által biztosított szolgáltatás iránti igény folyamatos, így a kigondozást követően felszabaduló férőhelyek szinte azonnal elfoglalásra kerülnek, illetve időszakonként várólista van a megüresedett helyekre.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

A Pápai Városi Óvodák tagintézményei közül, az Erzsébetvárosi tagóvodában az Oktatási Hivatal végzett Vezetői Tanfelügyeleti ellenőrzést, mely problémát nem tárt fel.

A bölcsődékben a Pápai Járási Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Osztálya által a melegítő- és tálalókonyha ellenőrzése történt meg, mely szerint minden megfelelően üzemel.

A Család- és Gyermekjóléti Központban az elmúlt év során nem volt szakmai ellenőrzés.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciós elképzelések)

- A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetekkel és személyekkel való együttműködés erősítése. Kiemelt figyelmet kell fordítani az önkéntesek bevonására is.
- A Pápai Rendőrkapitánysággal meglévő jó és még szorosabb együttműködés, mely az iskolai hiányzások és a csellengő fiatalok számának csökkentését, a fiatalkorúak körében emelkedést mutató szerhasználat visszaszorítását és a normakövető magatartást célozza.
- 2022. július 1-jén kezdte meg működését Pápán az Új Esély Központ Baptista Tevékeny Szeretet Misszió, amely szenvedély betegek és pszichiátriai betegek nappali ellátását biztosítja. A Család- és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodás keretében veszi igénybe a misszió munkáját. A szolgálat látókörébe tartozó felnőtt korú ügyfelek számára mindenképpen hiánypótló a szolgáltatás jelenléte a városban. Az intézménnyel jó a gyermekjóléti központ kapcsolata, az elmúlt évben több felnőttkorú szenvedélybeteg klienst közvetítettünk az ellátásba.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Pápa Város Önkormányzata Bűnmegelőzési Stratégiájában - a bűnelkövetővé válás elkerülése érdekében - rögzítésre kerültek a helyi önkormányzat, a rendőrség, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatókat ellátó személyek és intézmények, oktatási intézmények, az ügyészség és a civil szervezetek feladatai.

2023. évben a **Pápai Rendőrkapitányság** jelzőrendszeri beszámolója szerint **elzárással is sújtható szabálysértés miatt összesen 19 fiatalkorút és 13 gyermekkorút vontak eljárás alá.** A kiskorúak többségében tulajdon elleni szabálysértéseket (lopásokat) követtek el. A gyermekkorú elkövetők száma megegyezik az előző év adataival.

A közlekedési és közrend elleni szabálysértések vonatkozásában az Igazságrendészeti Osztály **28 fiatalkorút** vont eljárás alá. A fiatalkorúak közül **16 fő kisebb súlyú közlekedési szabálysértést, 12 fő közrend elleni szabálysértést** követett el. Utóbbi adat háromszor magasabb az előző évhez képest.

A bűncselekményeket elkövető fiatalkorúak aránya a tavalyi évhez képest hasonlóan alakult. 2023-ben **27 fiatalkorút gyanúsítottak meg bűncselekmény elkövetésével.** A nemek arányát tekintve továbbra is a férfiak vannak többségben. **Gyermekkorú elkövetőt** nem regisztrált a Pápai Rendőrkapitányság.

A kiskorúak körében jellemző jogsértő magatartások közül továbbra is a tulajdon elleni szabálysértések, főleg a bolti lopás a leggyakoribbak. Továbbra is jellemző a közlekedési szabálysértések elkövetése, elsősorban engedély nélküli vezetés szabálysértése. **A bűncselekményekkel kapcsolatban a kiskorúak** többségében lopás, garázdaság és rongálás elkövetőjeként kerültek a rendőrség látókörébe, de információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás, testi sértés, kifosztás, zaklatás is előfordult.

A kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények vonatkozásában 2023-ban 11 gyermek vált áldozattá. A gyermekkorúak sérelmére többnyire testi sértést követtek el, de sérelmükre személyi szabadság megsértését, kifosztást, rongálást és garázdaságot is regisztráltak.

Kábítószer birtoklás miatt fiatalkorú 2023-ban egy alkalommal került a hatóság látókörébe. **Kábítószer terjesztése miatt nem indult fiatalkorúval szemben eljárás.**

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés, feladatok, szolgáltatások ellátása (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog-prevenció stb.)

A gyermekek szabadidős programjának lebonyolításában és helyszínének biztosításában (sportolási lehetőségek, szakkörök, felzárkóztató foglalkozások, napközi otthon) a köznevelési és közoktatási intézményeken kívül a Pápai Platán Nonprofit Kft., a Pápai Sport Nonprofit Kft., valamint a Pápai Gyógy- és Termálfürdő működött közre.

A fentiekben ismertetett ellátások és szolgáltatások biztosítása, az igényeknek megfelelő bővítése és az e területen tevékenykedő állami és civil szervezetek és személyek együttműködésének mind magasabb szinten történő megvalósítása a jövőben is fontos helyet foglal el az önkormányzat és az intézményeik feladatainak ellátásában.

Kérem, hogy a beszámolót elfogadni szíveskedjen.

Összeállította: Müller Bernadett mb. intézményegység-vezető

Pápa, 2024. április 18.

Szalainé Tihanyi Andrea
intézményvezető